

Vurdering efter habitatdirektivet

Væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivet – revision af regulativet for Vorgod Å

Ringkøbing-Skjern Kommune har i samarbejde med Herning Kommune udarbejdet nyt regulativ for Vorgod Å for strækningen mellem tilløbet af Mølsted Bæk og til Vorgods udløb i Skjern Å (st. 6976 –st. 44528) Nedenfor vurderes væsentligheden af nyt regulativ for Vorgod Å (BEK nr. 2091 af 12. november 2021). Væsentlighedsvurderingen skal klarlægge, om regulativet samlet påvirkning kan have betydning for arter og naturtyper, og om der er behov for at udarbejde en nærmere konsekvensvurdering af ”projektet”.

Projektets betegnelse

Revision af regulativ for Vorgod Å.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. I henhold til bekendtgørelsen skal der, før der træffes afgørelse, foretages en vurdering af, om regulativet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ringkøbing-Skjern og Herning kommuner foretager derfor en vurdering af, om regulativet for Vorgod Å kan medføre væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områder. Hvis det er tilfældet, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af regulativets virkning på området.

En eventuel konsekvensvurdering skal inddrage Natura 2000-planernes og vandområdeplanens målsætning og retningslinjer, idet indsatsplanen ikke må være til hindre for gennemførelse af planerne.

Natura 2000-områder

Natura 2000-områderne består af habitatområde nr. 61 Skjern Å og nr. 60 Borris Hede samt fuglebeskyttelsesområde nr. 37 Borris Hede. Den nederste del af Vorgod Å er beliggende i Natura 2000-område. Den nederste del af Vorgod Å samt Skjern Å omfattes af habitatområde H61 Skjern Å. De nederste ca. 8,5 kilometer af Vorgod Å ligger i habitatområde H61, mens der er omkring 1, 2 kilometer til henholdsvis habitatområde H60 og fuglebeskyttelsesområde F37. Udpegnings af Natur 2000-områder betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper områderne er udpeget for.

Udpegningsgrundlaget

Udpegningsgrundlaget i habitat- og fuglebeskyttelsesområderne, der potentielt kan påvirkes af det godkendte projekt udgøres af nedenstående arter og naturtyper:

Tabel 1: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området Skjern Å.

H61 Skjern Å

Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1037	Grøn kølleguldsmed	
1095	Havlampret	
1096	Bæklampret	
1099	Flodlampret	
1106	Laks	
1318	Damflagermus	
1355	Odder	
1831	Vandranke	
3130	Søbred med småurter	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3160	Brunvandet sø	
3260	Vandløb	
4010	Våd hede	
4030	Tør hede	
6230	Surt overdrev*	
6410	Tidvis våd eng	
6430	Urtebræmme	
7140	Hængesæk	
7220	Kildevæld*	
7230	Rigkær	
9110	Bøg på mor	
91D0	Skovbevokset tørvemose*	
91E0	Elle- og askeskov*	

H60 Borris Hede

Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1037	Grøn kølleguldsmed	
1096	Bæklampret	
1106	Laks	
1355	Odder	
2310	Visse-indlandsklit	
2320	Revling-indlandsklit	
2330	Græs-indlandsklit	
3110	Lobeliesø	
3130	Søbred med småurter	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3160	Brunvandet sø	
3260	Vandløb	
3270	Å-mudderbanke	X
4010	Våd hede	
4030	Tør hede	
5130	Enekrat	

6230	Surt overdrev*	
6410	Tidvis våd eng	
7140	Hængesæk	
7150	Tørvelavning	
7230	Rigkær	
9190	Stilkege-krat	
91D0	Skovbevokset tørvemose*	
91E0	Elle- og askeskov*	

F37 Borris Hede

Arter	Yngle-/Trækfugl	Artikel 4	kriterie	Forventes udtaget
Havørn	Y	Bilag 1	F1	
Hedehøg	Y	Bilag 1	F1	
Hedelærke	Y	Bilag 1	F1	
Hjejle	Y	Bilag 1	F1	
Mosehornugle	Y	Bilag 1		X
Natravn	Y	Bilag 1	F1	
Rødrygget tornskade	Y	Bilag 1	F1	
Rørdrum	Y	Bilag 1		X
Rørhøg	Y	Bilag 1		X
Tinksmed	Y	Bilag 1	F1	
Trane	Y	Bilag 1	F1	
Blå kærhøg	T	Bilag 1	F2	

Bilag IV-arter – beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver.

Pattedyr

[Alle arter af flagermus](#)

[Hasselmus](#)

[Birkemus](#)

[Bæver](#)

[Odder](#)

[Ulv](#)

[Marsvin](#)

[Alle arter af hvaler](#)

Hvirvelløse dyr

[Bred vandkalv](#)

[Lys skivevandkalv](#)

[Eremit](#)

[Sortpletet blåfugl](#)

[Grøn mosaikguldsmed](#)

[Stor kærsguldsmed](#)

[Grøn kølleguldsmed](#)

[Stor ildfugl](#)

[Natlyssværmer](#)

[Mnemosyne](#)

[Herorandøje](#)

[Tykskallet Malermusling](#)

Fisk

[Snæbel](#)

Padder

[Stor vandsalamander](#)

[Klokkefrø](#)

[Løgfør](#)

[Løvfør](#)

[Spidssnudet frø](#)

[Springfrø](#)

[Strandtudse](#)

[Grønbroget tudse](#)

Krybdyr

[Markfirben](#)

Planter

[Enkelt månerude](#)

[Vandranke](#)

[Liden Najade](#)

[Fruesko](#)

[Mygblomst](#)

[Gul Stenbræk](#)

[Krybende sumpskærm](#)

Beskrivelse af projektet/planen

Regulativet for Vorgod Å danner grundlaget for administration af kommunevandløbet, som ligger i Herning Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune. Regulativet omfatter strækningen mellem st. 6976 og 44528, hvor strækningen mellem st. 6976 og 7548 ligger i kommunegrænsen mellem Herning og Ringkøbing Kommune, mens den resterende strækning ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune. Der skæres ikke vandløbsplanter i Vorgod Å og oprensning kan iværksættes, når vandløbets bund i gennemsnit ligger 15 cm over den regulativmæssig bund. Oprensning kan dog udelades såfremt vandløbets vandføringsevne er lige så god som i et vandløb med den anførte regulativmæssige skikkelse og skråningsanlæg. Ved oprensning må der ikke graves dybere end til den regulativmæssige bund.

Ved kommunalreformen er vandløbet overgået fra Ringkøbing Amt til Ringkøbing-Skjern Kommune med virkning fra 1. januar 2007. Der er ikke foretaget grødeklipling i Vorgod Å siden 2007 eller foretaget sandoprensning bortset ved to vejbroer grundet tilførsel af sand m.m. efter skybrud. Eventuel oprensning vil kræve en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3.

Sejladsen er kun tilladt med småfartøjer som robåde, kajaker, kanoer og lignende uden brug af motor.

Sejladsen må kun ske i perioden 16. juni til og med 28. (29.) februar fra kl. 7 til solnedgang, dog ikke længere end til kl. 20.

Påvirkning af udpegningsgrundlaget og bilag IV-arter

Anvendelse af Vorgod Å vil potentielt kunne påvirke udpegningsgrundlag og bilag IV-arter gennem sejlads og oprensning i Vorgod Å.

På udpegningsgrundlaget for habitatområderne er en række arter angivet. Det vurderes, at følgende arter på udpegningsgrundlaget vil kunne blive påvirket af projektet: Havlampret, bæklampret, flodlampret, laks, grøn kølleguldsmed, damflagermus og odder. Odder er især tilknyttet vandløb og søer samt er nataktiv, hvilket også er gældende for damflagermus. Det vurderes at regulativet har en neutral påvirkning af odder og damflagermus idet de er nataktive.

Det vurderes, at regulativet har en gunstig påvirkning af havlampret, bæklampret, flodlampret, laks, grøn kølleguldsmed, da vandløbet vil henligge i naturtilstand uden kunstig indgreb som grødeklipping.

Endvidere vurderes at naturtyperne på udpegningsgrundlaget ikke påvirkes idet vandløbet vil henlægges i naturtilstand og med naturlig hydraulik på de vandløbsnære arealer.

I forhold til udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelses- og habitatområdet på Borris Hede vil regulativet for Vorgod Å ikke kunne påvirke arter eller naturtyper grundet afstanden på 1,2 kilometer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at den fremtidige anvendelse af Vorgod Å ikke i sig selv vil kunne medføre en væsentlig påvirkning af miljøtilstanden i Vorgod Å.

Regulativet for Vorgod Å vil således ikke medføre en kumulativ effekt der kan medføre, at miljøforholdene i vandområderne forringes. Kommunen har ikke kendskab til, at sejlads med småbåde vil påvirke vandområderne, som kumulativt vil have betydning. På denne baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på de beliggende vandområder med tilhørende arter og naturtyper.

Bilag IV-artsvurdering

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området.

På baggrund af Faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser, kommunens artsdatabaser (Miljøportalen, Naturbasen) samt Ringkøbing-Skjern Kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at der kan være grøn kølleguldsmed, flagermus, odder, spidssnudet frø i området, bæver og ulv er ikke registreret i området. Kommunen har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV i projektområdet.

- Grøn kølleguldsmed: kan være tilknyttet Vorgod Å samt nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Projektet vil helt klart have en gavnlig effekt på levestederne for grøn kølleguldsmed.
- Flagermus: Ud fra flagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt, da projektet giver gode levevilkår for f.eks. diverse insekter tilknyttet naturområdet.
- Spidssnudet frø: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer, men også for dem gælder, at projektets naturforbedrende formål opvejer evt. ulemper i anlægsfasen.
- Odder må forventes at forekomme i Vorgod Å
- Ulv forekommer strejfende i kommunen.
- Bæver forekommer ved enkelte vandløb og søer i kommunen.
-

På grundlag af nuværende viden vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre negativ påvirkning af bilag IV-arter. Det er endvidere kommunens vurdering, at projektet ikke vil skade yngle- eller rasteområder for arter, der er beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV.

Kommunen vurderer således samlet set, at regulativet vil have en gavnlig effekt på biodiversiteten i området.

Samlet vurdering

Det er kommunens vurdering, at de fremtidige vilkår for sejlads og oprensning ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke bilag IV-arter eller Natura 2000 områderne med tilhørende arter og naturtyper i Vorgod Å væsentligt. Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil beskadige bilag IV-arters yngle- og rasteområder. Det vurderes samtidig, at der ikke er behov for at udarbejde en nærmere konsekvensvurdering af projektet.